

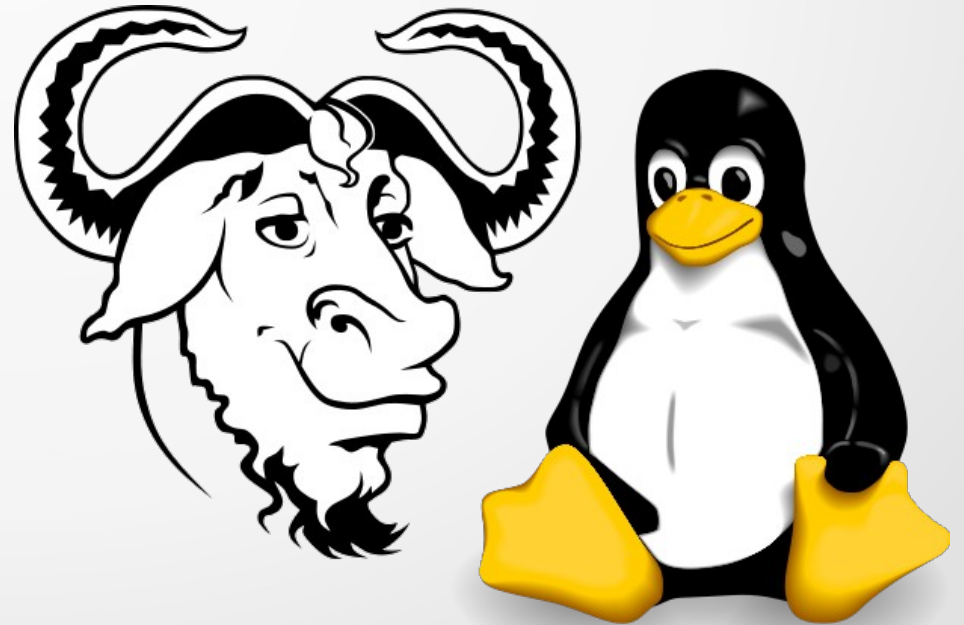

PARDUS

Kullanıcı ve Grup Yönetimi

Havelsan

Eğitmenler: Artur MEHMET

Konular

- **Unix sistemlerde kullanıcı ve grup yönetimi**
- **Kullanıcı bilgi gözleme**
- **Kullanıcı ekleme, düzenleme ve bilgi değişikliği**
- **Grup ekleme, düzenleme ve bilgi değişikliği**
- **Dizin yapısı ve izin/sahiplik işlemleri**
- **su, sudo ve runuser farkları**

Kullanıcı ve Grup Yönetimi

- Linux'ta kullanıcı bilgileri /etc/passwd dosyasında tutulur. Bu dosyanın içeriği tüm kullanıcılar tarafından okunabilmektedir. Bu nedenle kullanıcı şifrelerinin encrypt edilmiş olsa bile bu dosyada tutulması güvenli değildir. Tüm kullanıcıların bu dosyayı okuyup encrypt edilmiş şifreleri okuması önemli bir güvenlik açığıdır. Bu nedenle kullanıcı şifreleri /etc/shadow dosyasının içinde encrypt edilmiş bir şekilde tutulur. Bu dosyayı sadece root kullanıcısının okuma izni vardır.
- Linux'ta gruplar ile ilgili bilgiler /etc/group dosyasında tutulur.
- Linux sistemler kullanıcıları kullanıcı isimlerinden algılamaz. Her kullanıcı için bir UID (user identification) vardır ve sistem kullanıcıları UID'lerden tanır. Kullanıcılar ve sahip oldukları UID /etc/passwd dosyasında tutulur.

/etc/passwd Dosyasının yapısı

/etc/passwd dosyasında kullanıcı ile ilgili bilgiler bulunur. Dosyanın her satırı bir kullanıcı ile ilgili bilgileri içerir. Her satır: (iki nokta üst üste işareti) ile ayrılmış 7 alandan oluşur.

kullanıcı_adı:şifre:uid:gid:user_info:ev_dizini:kabuk

Bu alanlar sırasıyla aşağıdaki anlamları içerir.

Kullanıcı _adı: Kullanıcının sisteme girerken kullandığı isim

Şifre: Şifre /etc/shadow dosyasında tutulduğu için burada x olarak görülür.

UID: Kullanıcı kimliğini belirleyen bir sayıdır

Gid: Kullanıcın grubunu belirleyen bir sayıdır.

user_info: Kullanıcının gerçek ismi ve hesapla ilgili diğer açıklamaların yer aldığı alan. Buradaki bilgiler “,” ile bir birlerinden ayrılırlar

Ev_dizini: Kullanıcının ev dizini bu alanda belirtilir.

Kabuk: Kullanıcı sisteme girdiğinde açılacak varsayılan kabuk burada belirtilir.

/etc/shadow Dosyasının yapısı

- /etc/shadow dosyasında kullanıcının şifresi ile ilgili bilgiler bulunur. /etc/passwd dosyası gibi her satırı bir kullanıcı ile ilgili bilgileri tutar. Bu dosyanın yapısı aşağıdaki gibidir.

Kullanıcı adı:şifre:last:may:must:warn:expire:disable:reserved

/etc/shadow

Kullanıcı_adi: Kullanıcının Sisteme girerken kullandığı isim

Şifre:Kullanıcının Şifresi encrypt edilmiş bir şekilde burada bulunur.

Last:Şifrenin en son ne zaman değiştirildiğini tutar.

May: Kullanıcının şifresini değiştirebilmesi için geçmesi gereken gün sayısı.

Must:Şifresinin ne kadar daha kullanabileceğini gösterir. 99999 yazıyorsa herhangi bir kısıtlamanın olmadığı anlamına gelir.

Warn: Kullanıcının, şifresinin expire olmadan kaç gün önce uyarılacağı belirtilir.

Expire:Kullanıcının, şifresinin expire olmasından kaç gün sonra kullanıcının disable olacağı belirtilir

Disable: Kullanıcı hesabının disable edilme gün sayısı tutulur.

Reserved: Bu alan reserve alandır ve herhangi bir amaçla kullanılmamaktadır.

/etc/group dosyasının yapısı

- /etc/group dosyasında gruplar ile ilgili bilgiler bulunur. Bu dosyada alanlar “:” işareti ile bir birinden ayrılmıştır. Bu dosyanın yapısı aşağıdaki gibidir.
- **Grup_adı:şifre:gid:username1,username2,username3**
- **Grup adı:** Bu kısımda grubun ismi belirtilir.
- **Şifre:** /etc/passwd dosyasında olduğu gibi bu alanda da x harfi bulunur. Grubun bir şifresi yoktur. Grubun şifresi /etc/gshadow dosyasında tutulur
- **Gid:** Grubun kimliğini belirleyen sayı bulunur.
- **Username 1-2-3:** Som alanda bu gruba üye olan kullanıcıların kullanıcı adları bulunur.

/etc/gshadow Dosyası

- /etc/gshadow Dosyasının yapısı /etc/shadow dosyasında kullanıcıların şifre bilgileri bulunduğu gibi grup şifreleri ve grup yönetimi ile ilgili bilgiler /etc/gshadow dosyasında bulunur.
- Dosyanın yapısı aşağıdaki gibidir.
- **Grup adı:Şifre:Grup_Yöneticisi:Grup_üyeleri**
- **Grup_adı:** Grubun ismi belirtilir
- **Şifre:** Grubun Şifresi encrypt edilmiş şekilde bulunur.
- **Grup_Yöneticisi:** Grup yöneticilerini belirtir. Yöneticiler gpasswd komutunu kullanarak grup üyelerini düzenleyebilir.
- **Grup_üyeleri:** Grup üyelerini gösterir

Hesap Bilgileri Görme, Şifre Değiştirme

- `id <kullanıcıadı>`
- `groups <kullanıcıadı>`
- `passwd <kullanıcıadı>`
- `# usermod -G {grupadı1, grupadı2,...} {kullanıcıadı}` : çoklu grup ekleme

Kullanıcı ekleme ve silme

Kullanıcı ekleme:

- adduser – useradd

Kullanıcı silme:

- deluser – userdel

Kullanıcı bilgileri

- /etc/passwd

Kullanıcı şifreleri

- /etc/shadow
- Kullanıcı Bilgi Değişikliği (**passwd, finger, chsh, chfn**)
- Kullanıcı Bilgilerinin Gözlemi (**w, who, whoami, id, users, last**)

Temel Kullanıcı Yönetimi

adduser kullanıcıadi

useradd kullanıcıadi

- Ev dizini otomatik oluşturulur (/home/kullaniciadi/)
 - .bash_logout
 - .bash_profile
 - .bashrc
- Aynı isimde bir kullanıcı grubu oluşturulur.

/etc/passwd dosyası:

[kullaniciadi]:[x]:[UID]:[GID]:[Yorum]:[EvDizini]:[VarsayılanKabuk]
alorak:x:1000:1000:alorak,,,:/home/alorak:/bin/bash

/etc/group dosyası:

[grupadi]:[x]:[GID]:[grupüyeleri]
scanner:x:120:saned,alorak

Temel Kullanıcı Yönetimi

Parola değiştirme:

sudo passwd kullaniciadi

Grup ekleme:

sudo addgroup ornekgrup

Gruba kullanıcı ekleme:

sudo usermod -a -G ornekgrup kullaniciadi

Daha detaylı bilgi:

<https://www.tecmint.com/manage-users-and-groups-in-linux/>

Kullanıcı Yönetimi

Özet Bilgiler:

usermod -u 1008 -g grup kullanıcı

- p parola
- s kabuk
- g grup_adı
- c yorum
- u kul_id
- e aa/gg/yy
- f gün

groupdel grupadi
userdel kullaniciadi

Yerel kullanıcı ilkeleri

Kullanıcı ilkelerini sorgulamak için:

chage -l kullanıcı

Kullanıcı parola süresi dolma tarihi ekleme

chage -E 2018/08/09 kullanıcı

Parolanın 30 günde bir değiştirilmesi ve son 5 gün uyarı vermesi

chage -M 30 -W 5 kullanıcı

Parola değiştirmeye zorlama

chage -d 0 kullanıcı

Hesabı kilitlemek ve açmak:

usermod -L kullanıcı

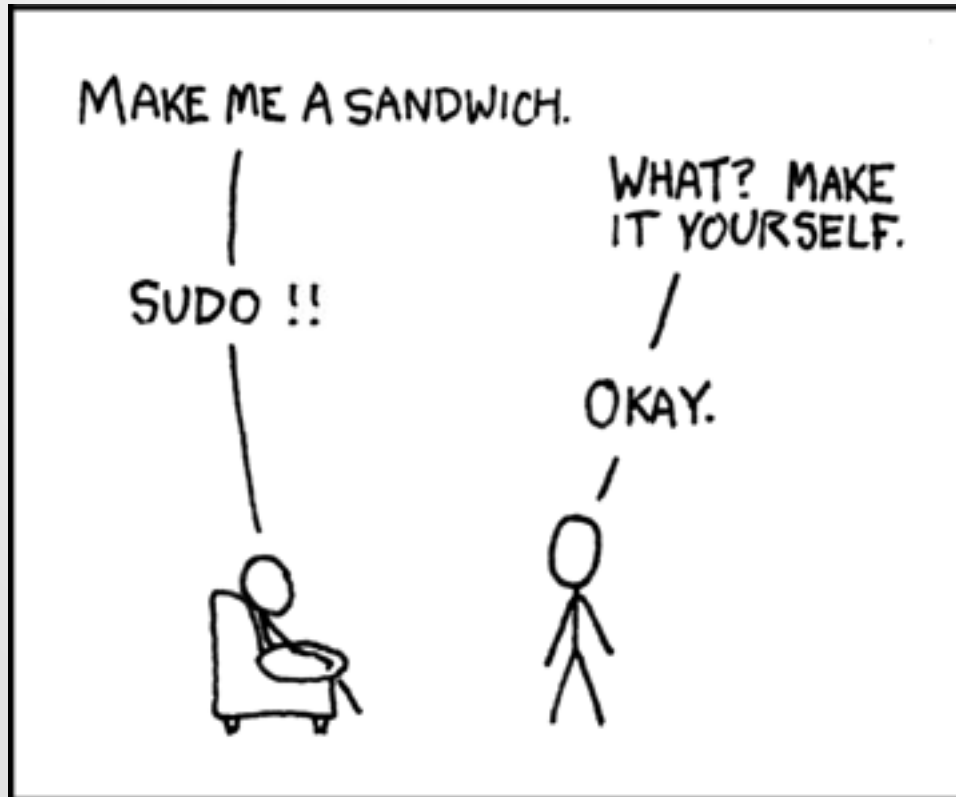
usermod -U kullanıcı

su, su – ve sudo

su ve “su -” farkı nedir?

Bash ortamı ile ilgili bir fark.

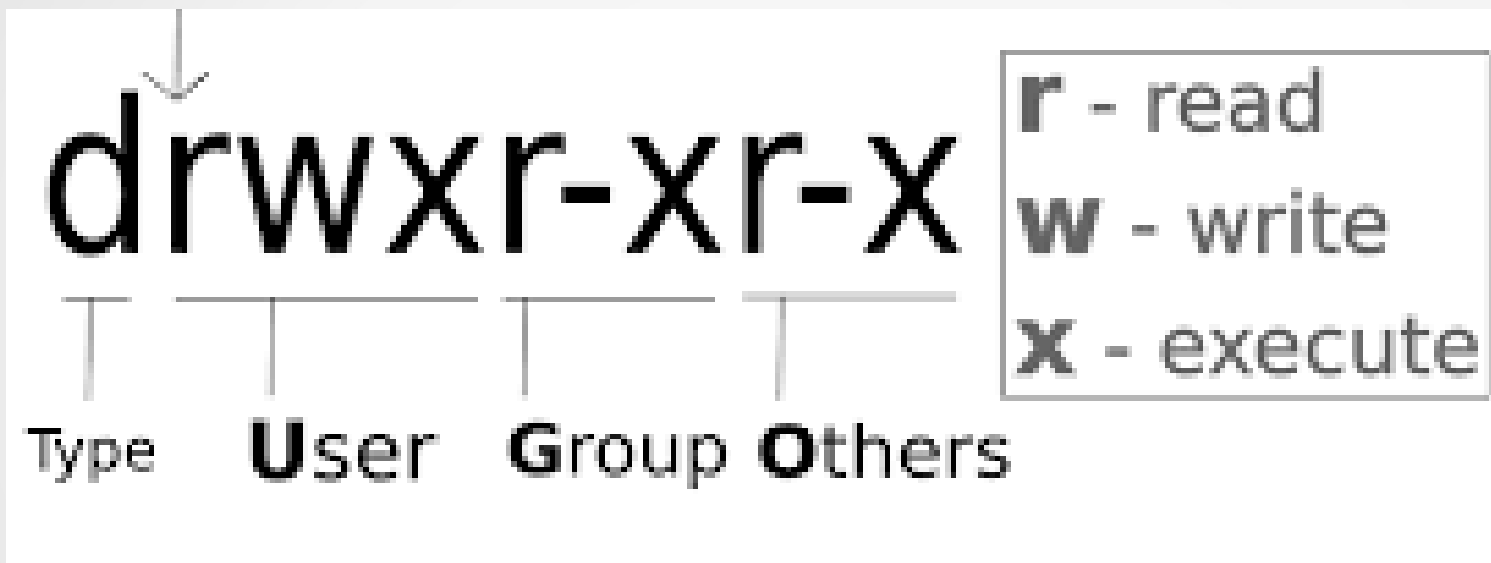
su ve sudo arasında bir ilişki var mıdır? Varsa nedir?

Dosya izinleri - 1

ls -l çıktısı:

-rw-r--r-- 1 alorak alorak 40 Ara 19 2016 anahtarlar.conf

d (directory)

- (file)

c (character device)

l (symlink)

p (named pipe)

s (socket)

b (block device)

Dosya izinleri - 2

chown kullanıcıadi /opt/ornek
chown -R kullanıcıadi /opt/ornek

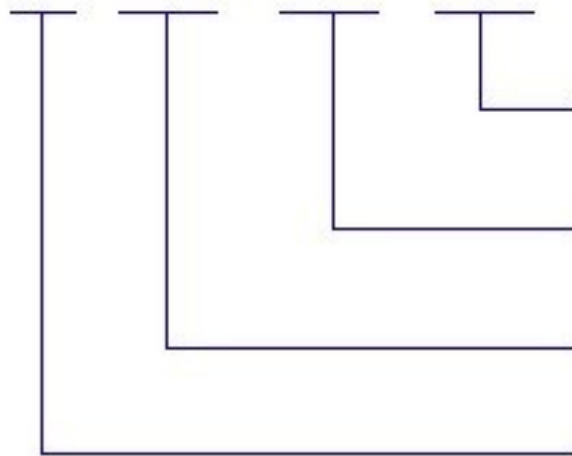
chgrp ornekgrup /opt/ornek
chgrp -R ornekgrup /opt/ornek

chown -R kullanıcıadi:ornekgrup /opt/ornek

chmod go+rx /opt/ornek
chmod -R 775 /opt/ornek

Dosya izinleri - 3

- rwx rw- r--

Read, write and execute permissions for all other users

Read, write and execute permissions for members of the group owning the file

Read, write and execute permissions for the owner of the file

File type: "-" means a file.
"d" means a directory.

r, w, x Permissions	Binary	Octal
---	000	0
--X	001	1
-W-	010	2
-WX	011	3
r--	100	4
r-X	101	5
rw-	110	6
rwx	111	7

Dosya izinleri - 4

SUID ve SGID Bit:

ls -l /bin/su

-rwsr-xr-x 1 root root 40536 May 17 2017 /bin/su

ls -l /usr/bin/passwd

-rwsr-xr-x 1 root root 59680 May 17 2017 /usr/bin/passwd

ls -l /usr/bin/wall

-rwxr-sr-x 1 root tty 27448 Mar 22 2017 /usr/bin/wall

Teşekkürler....